

Socialkonstruktionisme i organisationer – kort fortalt

Af Gro Emmertsen Lund

Anmeldt af Lene Von Bülow, Specialkonsulent, Center for Kvalitet, 2015

Bogen giver en indføring i socialkonstruktionismen og 4 af dens praksisformer: Systemisk Tænkning, Den Anerkendende Udforskning, Coordinated Management of Meaning Teorien samt Den Narrative Tilgang.

Indledningsvis gives en kort og konkret beskrivelse i erkendelsesteoriens indflydelse på, hvordan vi agerer i og forstår verden. Udgangspunktet tages i realismen, og denne tilgang sammenholdes med de alternative muligheder, som den socialkonstruktionistiske forståelse giver. Relevansen af begge tilgange anerkendes og budskabet om, at det er kunsten at kunne beherske begge dele slås fast.

Læseren spores fint ind på de mere uddybende kapitler om de enkelte praksisformer. Derudover giver bogen et bud på, hvordan disse praksisser bundet sammen af relationstænkning giver nye muligheder for at arbejde med organisationsudvikling.

Som læser føler man sig inviteret ind i bogen, ledt gennem kapitlerne på en respektfuld og hjælpsom måde, for til sidst at blive taget afsked med i efterskriftet. Sproget er let og tonen insisterer på en relation mellem forfatter og læser. Der refereres ofte til forfatterens egne erfaringer og overvejelser, og bogen giver derudover indblik i forfatterens personlige møder med mange af de førende teoretikere inden for feltet, hvilket også bidrager til at gøre relationen mellem forfatter og læser nærværende og fortrolig.

Bogen er kendetegnet ved en systematisk opbygning af kapitlerne om praksisformerne, hvor elementerne: Hvordan blev praksisformen udviklet? Hvem bidrog? Hvad går det ud på? Hvad er det forskelligt fra? og Hvilken betydning har det for organisationsudviklingen? er gennemgående.

Denne systematik er en stor styrke og hjælpsom for læseren. Socialkonstruktionisme er ikke lettilgængeligt stof. Systematikken og de mange eksempler fra den virkelighed, som de fleste af os befinder os i – nemlig præget af realisme tænkning – hjælper til at give indsigt og forståelse. På denne måde står det tydeligt, hvad socialkonstruktionismen har at byde på.

Den gennemgående grafiske model over de fire praksisformer, hvor der til hvert kapitel bygges en ny praksisform på, er med til at holde den røde tråd gennem bogen og repeterer på den måde de tidligere beskrevne praksisformer. Hvert kapitel indeholder også henvisninger til tidligere kapitler - igen en kærkommen hjælp til læseren.

Der er mange fodnoter med henvisninger til persongalleriet af teoretiske bidragsydere til socialkonstruktionismen, hvilket umiddelbart kan virke lidt tungt, men giver god mening, idet det giver læseren et billede af, hvad der kunne være interessant at fordybe sig yderligere i.

Her er tale om en brugsbog – først og fremmest en introduktion til feltet, men også en bog, som kan bruges til opslag, repetition og guidning til yderligere litteratur. De mange letforståelige eksempler og de konkrete redskaber sætter læseren i stand til at afprøve teorien i praksis.

Om du er offentligt eller privat ansat, leder, medarbejder eller konsulent, er her en bog, som kan være med til at gøre dig klogere på dig selv og dine omgivelser – og anviser nye måder at agere på.

Der er ikke tvivl om, at her er tale om en forfatter med et budskab og en vision om, hvilke forandringer den socialkonstruktionistiske tilgang kan være med til at skabe, ikke blot i organisationer, men samfundet som helhed – et budskab, som står tydeligt i efterskriftet.